

בש"פ 5723/17 - הרי מאיר מימון עמר נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 5723/17

לפני: כבוד השופטת ד' ברק-ארז
העורר: הרי מאיר מימון עמר

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בירושלים
מיום 13.7.2017 בתה"ג 23482-03-17 שניתנה על-
ידי כבוד השופטת ח' מ' לומפ

בשם העורר: עו"ד בני כץ, עו"ד שחר שינדל

בשם המשיבה: עו"ד אבי קרוננברג, עו"ד יצחק מורדוך

החלטה

1. בפני ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בירושלים מיום 13.7.2017 (תה"ג 23482-03-17, השופטת ח' מ' לומפ).

כתב האישום וההליכים עד כה

2. ביום 15.9.2016 הוגש לבית המשפט המחוזי במחוז קולומביה בארצות הברית כתב אישום (להלן: כתב האישום)

עמוד 1

נגד העורר ושלושה אחרים (להלן: הנאשמים). על-פי האמור בכתב האישום, בין השנים 2014-2015 הנאשמים הונחו חברות אירופאיות (להלן: החברות) על-ידי התחזות לבכירים באותן חברות והגשת בקשות בשמם של אותם בכירים להעביר סכומי כסף גדולים לחשבונות בנק שבהם שלטו. פעולות אלה נעשו תוך שימוש באמצעים טכנולוגיים, לרבות כתובות דואר אלקטרוני דומות ואף זהות לכתובות של אותם בכירים. בדרך זו הצליחו הנאשמים לקבל במרמה מיליוני יורו מן החברות ולהעבירם לחשבונות בנק בשליטתם. כתב האישום מציין כי בפעולות המיוחסות לנאשמים היו שותפים שלושה נוספים, שמשפטם מתנהל בנפרד, וכינו "שותף 7", "שותף 10" ו"שותף 14".

3. ביום 20.2.2017 ממשלת ארצות הברית הגישה בקשה להסגיר לידיה את העורר בשל העבירות המיוחסות לו בכתב האישום, וביום 12.3.2017 עתרה המדינה לבית המשפט המחוזי להכריז על העורר כבר-הסגרה לארצות הברית לפי סעיף 3 לחוק ההסגרה, התשי"ד-1954 (להלן: העתירה).

4. למען שלמות התמונה יצוין כי העורר היה עצור בישראל מיום 28.11.2016 עד ליום 16.12.2016 במסגרת חקירה שניהלה היחידה הארצית לחקירות כלכליות בחשד למעורבותו בביצוע מספר עבירות כלכליות. פעם נוספת היה העורר עצור מיום 1.3.2017 עד ליום 10.3.2017 במסגרת חקירה שניהלה היחידה הארצית לחקירות הונאה (להלן: החקירה בישראל).

5. ביום 27.3.2017 הגיש העורר בקשה על-פי תקנה 8 לתקנות ההסגרה (סדרי דין וכללי ראיות בעתירות), התשל"א-1970 לקבלת כל חומרי החקירה הנוגעים לעתירה שנאספו בידי רשויות האכיפה בארצות הברית, וכן לקבלת כל חומרי החקירה הנוגעים לעתירה שנאספו במסגרת החקירה בישראל. לחלופין, העורר מבקש כי כל חומרי החקירה האמורים יוצגו לבית המשפט המחוזי, והוא יקבע את היקף חומר הראיות שיש להעביר לידי.

6. בכל הנוגע לחומרי החקירה שנאספו בארצות הברית, הבקשה כוונה לקבל את רשימת כל חומרי החקירה האמורים, ובנוסף לכך לקבל את החומרים הנוגעים למי שמכונים בכתב האישום שותף 14 ושותף 10. הבקשה כוונה לכך שהעורר יקבל את כל הודעותיו של שותף 14 שנגבו על-ידי רשויות האכיפה האמריקאית וכן תיעוד קולי או חזותי של מפגש שהתקיים בין העורר לשותף 14 במלון שרתון בישראל ותיעוד קולי של השיחות שניהל שותף 14 בעודו בארצות הברית עם העורר. כמו כן, היא כוונה לקבלת כל הודעותיו של שותף 10 שנגבו על-ידי רשויות האכיפה האמריקאיות, לרבות תיעוד קולי או חזותי של חקירותיו.

7. בנוסף, העורר ביקש לקבל לידיו את כל החומרים שנאספו במסגרת החקירה בישראל הנוגעים לעתירה, ובכלל זה הודעותיו של העורר ורשימת חומרי החקירה.

8. העורר הוסיף וטען כי כל חומר החקירה האמור - הן החומר שנאסף על-ידי הרשויות בארצות הברית והן החומר שנאסף על-ידי הרשויות בישראל - הוא חיוני להגנתו בעתירה להסגרה לנוכח הקשר ההדוק בינו לבין האמור בכתב האישום, וכן טען כי אי-העברתו לידי תוביל לפגיעה קשה ביכולתו להתגונן בעתירה. כמו כן, העורר טען כי יש במקרה הנוכחי משום "סיכון כפול", שכן הוגש כנגדו כתב אישום בארצות הברית ובמקביל רשויות האכיפה בישראל מבצעות

חקירה ישירה של העניין. העורר הוסיף וטען כי הראיות שנאספו במסגרת החקירה בישראל מעידות כי בקשת ההסגרה אינה מקימה אחיזה לאמור בכתב האישום שהוגש נגדו בארצות הברית.

9. מנגד, המדינה טענה כי דין הבקשה להידחות. באשר לחומר שנאסף בארצות הברית נטען כי אין הכרח להעביר את מלוא חומר הראיות המצוי בידי המדינה שביקשה את הליך ההסגרה אלא די בהעברת החומר הנדרש לצורך בקשת ההסגרה עצמה. באשר לחומר שנאסף במסגרת החקירה בישראל נטען כי זה אינו רלוונטי לכתב האישום, שכן הוא קשור לחקירות אחרות המתמקדות במעשים שונים שנעשו בתאריכים מאוחרים יותר.

10. המדינה הוסיפה וציינה כי הועברו לידי העורר לפניו משורת הדין חומרי חקירה שנאספו במסגרת החקירה בישראל למרות שאין להם קשר למעשים המיוחסים לו בכתב האישום.

11. ביום 13.7.2017 קיבל בית המשפט המחוזי את בקשתו של העורר באופן חלקי. בפתח החלטתו קבע בית המשפט המחוזי כי פרשנות המושג "חומר ראיות הנוגע לעתירה" היא מצומצמת יותר מאשר פרשנות המושג המקביל "חומר חקירה" בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982. על כן, כך נקבע, מדינה המבקשת את הסגרתו של פלוני אינה נדרשת לצרף לבקשתה את מלוא חומר הראיות שנאסף על-ידיה, שכן ההליך בישראל נסוב על בקשת ההסגרה בלבד, והתנאים להסגרתו של פלוני נבחנים אך ורק על סמך הראיות שהמדינה המבקשת בחרה להגיש בפועל במסגרת בקשה זו. כמו כן, בית המשפט המחוזי דחה את טענתו של העורר לדרוש מארצות הברית מסמכים ומידע שלא צורפו לבקשת ההסגרה – מסמכים שלא נמצאים ברשות המדינה, שכן בתי משפט נמנעים מלצוות על מדינות זרות להוסיף ראיות שאולי מצויות בידיהן. לכל היותר, כך נקבע, רשאי בית המשפט להגיע לכלל מסקנה כי אין בתשתית הראייתית שהונחה לפתחו כדי להצדיק את הסגרתו של המבוקש.

12. באשר לחומרי החקירה שנאספו על-ידי רשויות האכיפה במסגרת החקירה בישראל, בית המשפט המחוזי קיבל באופן חלקי את בקשת העורר בקבעו כי יש להעביר לידיו את רשימת חומרי החקירה שניתן לגלותם מבלי לפגוע בחקירה.

13. למען שלמות התמונה יצוין כי הוגש ערר נוסף בעניינו שחרורו של העורר לחלופת מעצר, וזה תלוי ועומד בפני השופט ח' מלצר (בש"פ 5477/17).

הערר

14. העורר טוען כי הוא זכאי לקבל לידיו את כל חומר החקירה הנוגע לעתירה, בין שהוא "זר" ובין שהוא "מקומי". העורר טוען עוד כי על המדינה להציג את כל חומרי החקירה לבית המשפט הדין בהסגרה על מנת שזה יקבע האם מדובר בחומר הנוגע לעתירה. העורר סבור שעיון בחומרי החקירה הנוגעים לשותפים יסייע לו לשלול את הקשר בינו לבין הנטען כלפיו בכתב האישום, וכי אי-העברת החומר פוגעת קשות בזכותו להליך הוגן וביכולתו להתגונן מפני העתירה.

15. הדיון בערר התקיים בפני ביום 20.7.2017. בטיעון בעל-פה הדגיש בא-כוחו של העורר כי קבלת חומרי החקירה חשובה לעורר לצורך ביסוס הטענות שהוא מבקש להעלות כנגד זיקה בינו לבין ההיבטים האמריקניים של הפרשה, אלה ששימשו בסיס להגשת כתב אישום בארצות הברית. בא-כוחו של העורר הוסיף וציין כי העורר עומת בחקירותיו בישראל עם חומרים שנוגעים לשותפים שצוינו בכתב האישום שהוגש בארצות הברית, ועל כן הוא מניח שהחומרים האמורים נמצאים בידי הרשויות בישראל.

16. מנגד, בא-כוח המדינה טען כי החומרים המבוקשים כלל אינם בידי המדינה. לטענתו, בקשת ההסגרה הוגשה על בסיס תצהיר של חוקר אף.בי.אי, ולא על בסיס חומרי חקירה שהתקבלו מארצות הברית. ממילא אין המדינה יכולה להעביר לעיון חומרים שאינם בידיה, כך נטען. בנוסף, בא-כוח המדינה טען כי העורר עומת עם חומרים שנוגעים לפעילות בתקופה מאוחרת לאירועים שעליהם נסב כתב האישום בארצות הברית, וממילא חומרים אלה אינם נוגעים לבקשת ההסגרה.

17. בשלב זה, הוגשו לעיוני חומרי החקירה של העורר בישראל, על מנת שאוכל להיווכח מהם החומרים שעמם עומת והאם הם נוגעים וקשורים לעתירה ולהליך ההסגרה.

דיון והכרעה

18. בפתח הדברים יש לומר כי העובדות שהתבררו בטיעון בעל-פה מחייבות את המסקנה כי השאלה שעניינה חומר החקירה שנאסף על-ידי רשויות האכיפה בארצות הברית היא תיאורטית, שכן חומר זה לא הועבר לידי המדינה. בכך התייתר הדיון בחלק זה של העתירה. כמו כן, עיון בחומרי החקירה של החקירה בישראל מלמד כי אכן הוא אינו מסתמך על עניינים שעליהם נסוב כתב האישום שהוגש בארצות הברית.

19. זאת ועוד, בית משפט זה כבר קבע בעבר כי המדינה המבקשת אינה מחויבת לצרף לבקשת ההסגרה את מלוא חומר הראיות הקיים בידה, וכי מדינת ישראל אינה חייבת לפנות למדינה המבקשת בבקשה לצירוף ראיות נוספות לבקשת ההסגרה (ראו: ע"פ 6717/09 אוזיפה נ' היועץ המשפטי לממשלה, פסקאות 9-10 (6.12.2010)).

20. בשלב זה, נותר אפוא רק להוסיף ולבחון האם חומר החקירה שנאסף על-ידי רשויות האכיפה בישראל הוא רלוונטי לעתירה, שהרי כבר נקבע כי המדינה חייבת להעביר למבוקש כל חומר שמצוי בידיה הנוגע להליך ההסגרה ולא רק את החומרים שהועברו מהמדינה המבקשת (ראו: בש"פ 501/09 היועץ המשפטי לממשלה נ' מאיו, פסקה 10 (10.5.2009)).

21. כפי שצוין, חומר החקירה שנאסף על-ידי רשויות האכיפה בישראל הועבר לעיוני. לאחר שעיינתי בו ובחנתי את הדברים אני סבורה שדין הערר להידחות אף בכל הנוגע לחומר זה, שכן הוא אינו נוגע לעתירה ולנושאים שעליהם נסב הליך ההסגרה.

22. סוף דבר: הערר נדחה.

ניתנה היום, ד' באב התשע"ז (27.7.2017).

שׁוֹפֵט
